

در فصول سرد سال همزمان با کاهش دما در نقاط مختلف کشور اولویت تأمین گاز با مشترکان خانگی و تجاری است؛ بدین منظور در این بازه زمانی برای تأمین مصارف مشترکان این بخش میزان گاز تحویلی به نیروگاه‌های حرارتی به‌عنوان اصلی‌ترین واحدهای تولید کننده برق کشور دچار محدودیت می‌شود.

همین مسأله موجب شده بود تا طی چند سال اخیر محدودیت در تأمین گاز نیروگاه‌ها و کسری مخازن سوخت مایع این واحدها در فصول سرد سال باعث شود تا تعدادی از واحدهای نیروگاهی به‌دلیل کمبود سوخت در زمستان از مدار خارج شده و شاهد قطعی برق در برخی از مناطق کشور باشیم.

خوشبختانه سال گذشته با همکاری و هماهنگی مناسب میان وزارتخانه‌های نفت، نیرو، راه و شهرسازی، سازمان محیط زیست، دادستانی و نهادهای امنیتی و اطلاعاتی سوخت مایع زمستانی تمام نیروگاه‌های کشور بخوبی ذخیره‌سازی و تأمین شد تا در شرایط محدودیت تأمین گاز نیروگاه‌ها روند تولید برق کشور با استفاده از سوخت جایگزین در جریان باشد.

یکی از اقدامات مؤثر صنعت برق حرارتی در زمستان سال گذشته مسأله استفاده از ترکیب مناسب نیروگاه‌ها برای به حداقل رساندن سوخت مصرفی این واحدها بود؛ به طوری که تلاش شد در این مدت اولویت اول با نیروگاه‌های سیکل ترکیبی باشد تا این واحدها از طریق راندمان بالای خود بتوانند با حداقل سوخت، بیشترین برق تولیدی را داشته باشند.

توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر سرعت گرفت

علاوه‌بر آنچه اشاره شد، در راستای برنامه وزارت نیرو در دولت سیزدهم برای احداث ۱۰ هزارمگاوات نیروگاه‌های تجدیدپذیر و برنامه‌ریزی به منظور ۱۰ هزارمگاوات مدیریت مصرف و بهرهوری نیز اقداماتی در این مدت صورت گرفت. از این جمله موارد می‌توان به برگزاری مناقصه عمومی سرمایه‌گذاری، بر اساس آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی اشاره کرد. در این راستا، اعلام فراخوان عمومی احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر با استفاده از منابع مالی ناشی از سوخت صرفه‌جویی شده؛ دریافت آمادگی بخش خصوصی به ظرفیت بیش از ۹۰ هزار مگاوات؛ صلاحیت‌سنجی شرکت‌های متقاضی و مبادله تفاهمنامه‌های همکاری با ظرفیت بیش از ۶۰ هزار مگاوات؛ اخذ مجوز برای احداث ۴ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی از شورای عالی اقتصاد و ارائه برنامه برای احداث ۳ هزار مگاوات نیروگاه بادی از آن شورا و اجرای فرایند مناقصه برای عقد قرارداد احداث نیروگاه‌های خورشیدی

مشکلات صنعت برق در تابستان بسیار سخت امسال فقط به ناترازی جمعی تولید و مصرف که یادگار سال‌های قبل بود، خلاصه نمی‌شد. امسال با وقوع سیل تابستانی، صنعت برق در دو جبهه «تأمین و توزیع برق کشور» و «اقدامات عملیاتی در مناطق سیلزده» فعالیت داشت. حدود ۲۱ استان کشور امسال درگیر سیل شدند و صنعت برق همزمان مشغول خدمات‌رسانی به مناطق سیلزده نیز بود

در فاز اول انجام شد.

مورد دوم، احداث ۵۵۰ هزار سامانه خورشیدی خانگی، با اولویت مناطق کمتربرخوردار و خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی است که در این خصوص مقدمات اولیه فراهم شده و طی هماهنگی با نهادهای حمایتی از جمله کمیته امداد امام(ره)، سازمان بهزیستی و سازمان بسیج مستضعفین، فرایند اجرایی برای احداث ۱۱۰ هزار سامانه خورشیدی خانگی در سال ۱۴۰۱ نهایی شده و تفاهمنامه مرتبط مابین ارگان‌های متولی منعقد شده است.

مورد سوم، احداث ۵۰۰ مگاوات نیروگاه‌های تجدیدپذیر جدید تا زمان اوج بار مصرف برق در سال ۱۴۰۱ است که در قالب همان ۶ هزار مگاوات ظرفیت جدید برای سال جاری تعریف می‌شود. در این زمینه، سازمان ساتبا به‌عنوان متولی امر می‌گوید: «بر اساس پیگیری، هماهنگی و مساعدت‌های به عمل آمده از سوی سازمان ساتبا با شرکت‌های بخش خصوصی به نحوی برنامه‌ریزی شده که از طریق شرکت‌هایی که در حال احداث نیروگاه بوده و همچنین تفاهم با شرکت‌های بخش خصوصی توانمند که متقاضی مشارکت برای احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه‌های تجدیدپذیر هستند، به منظور مشارکت در تأمین برق مورد نیاز در زمان اوج مصرف برق کشور در سال ۱۴۰۱، ظرفیت ۵۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر جدید را به بهره‌برداری برسانند. این روند با جدیت در حال پیگیری است تا بخشی از افزایش تولید برق سنواتی، از طریق منابع تجدیدپذیر تأمین شود.»

مورد چهارم، دستورالعمل تولید رمز ارزها از طریق احداث نیروگاه تجدیدپذیر است.

با توجه به مصوبه ۱۴۰۰/۱/۱۶ وزیر نیرو، مراکز استخراج رمز ارز دارای مجوز از وزارت صمت مجاز هستند برق مورد نیاز خود را از طریق نیروگاه‌های تجدیدپذیر موجود و جدیدالاحداث تأمین کنند. به منظور اجرایی‌شدن این مصوبه دستورالعملی تهیه و در آذرماه سال جاری ابلاغ شد و بر اساس آن نیروگاه‌های تجدیدپذیر می‌توانند برق تولیدی خود را به مراکز استخراج رمز ارز دارای مجوز از وزارت صمت اختصاص دهند. برای متقاضیان احداث مراکز استخراج رمز ارز جدید با هماهنگی به عمل آمده مابین وزارت نیرو و صمت مقرر شد در صورت تأمین کل انرژی مورد نیاز مرکز استخراج رمز ارز از طریق نیروگاه تجدیدپذیر جدیدالاحداث، جواز تأسیس توسط صمت صادر شود. تأیید محل تأمین برق مرکز استخراج رمز ارز از طریق استعلام وزارت صمت از ساتبا صورت می‌گیرد. اکنون فرایند اجرایی این مورد با هماهنگی دفتر صنایع نرم افزاری وزارت صمت در دست تهیه است.

مورد پنجم، برنامه‌ریزی برای تأمین بخشی از برق مورد نیاز صنایع پر مصرف از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر است. به منظور رفع مشکلات ناشی از قطع برق صنایع در ساعات اوج مصرف، پیش‌نویس تفاهمنامه‌ای بین ساتبا، معاونت برق و انرژی وزارت نیرو و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی (ایمیدرو) تهیه شده است. بر اساس متن پیشنهادی که به تأیید وزیر نیرو نیز رسیده، معادل انرژی تولیدی نیروگاه تجدیدپذیر با توان ثابت به صنایع احداث کننده نیروگاه تحویل می‌شود و تداوم تحویل در شرایط اوج مصرف تعهد می‌شود و در صورتی که مجموع توان نیروگاه‌های تجدیدپذیر احداث شده تا قبل از پیک ۱۴۰۱ بیش از ۴۰۰ مگاوات باشد، معادل انرژی تحویل‌شده به صنایع احداث‌کننده ۳۰ درصد بالاتر از توان یکنواخت مربوطه خواهد بود. در این رابطه نیز پیگیری‌ها برای اخذ تأیید طرفین به میزان ۲۰۰۰ مگاوات در دست انجام است.

مورد ششم، تفاهمنامه با شهرک‌های صنعتی است. تفاهمنامه همکاری مابین وزارت نیرو و وزارت صمت با هدف واگذاری زمین برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ظرفیت ۴۰۰۰ مگاوات طی ۴ سال در شهرک‌ها/نواحی صنعتی تخصصی انرژی تجدیدپذیر، شهرک‌ها/نواحی موجود و همچنین شهرک‌ها و نواحی صنعتی در دست احداث است و همچنین احداث ۱۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر به منظور تأمین برق مورد نیاز در شهرک‌ها/نواحی صنعتی موجود تنظیم شده است. بر اساس این تفاهمنامه که به تأیید معاونان هر دو وزارتخانه رسیده است، ضمن ارائه فرصت به بخش خصوصی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر از طریق زیرساخت‌های موجود، با احداث نیروگاه‌های خودتأمین، مشکل کمبود برق

ردیف	طرح/برنامه/اقدام/فعالیت/هدف/شاخص	نتایج عملکرد در یک سال دولت ۱۳	نتایج عملکرد مدت مشابه سال گذشته
۱	تعداد روستاهای برق‌رسانی به روستاهای بدون برق *	۲۰۰	۲۴۵
۲	تعداد خانوارهای تأمین برق عشایر	۱۱۰۰۰	۳۰۰۰
۳	تعداد روستاهای طرح بهسازی شبکه برق روستاها (طرح بهارستان) **	۶۸۴۰	۵۶۰

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱